

Ministerstwo Sprawiedliwości

Podsekretarz Stanu
Maria Ejchart

BK-VII.0520.203.2025
Warszawa, 11 czerwca 2025 r.

Pan

Szymon Hołownia

Marszałek Sejmu

Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

przekazuję odpowiedź na interpelację nr 9819 skierowaną do Ministra Sprawiedliwości przez Pana Posła Michała Wosia i Pana Posła Michała Wójcika *w sprawie zmniejszenia liczby turnusów profilaktyczno-zdrowotnych dla funkcjonariuszy Służby Więziennej oraz jego potencjalnego wpływu na tragiczne zdarzenia.*

Odpowiedź została przygotowana po uzyskaniu stanowiska Centralnego Zarządu Służby Więziennej.

Ad 1-3

W 2023 roku zorganizowano 14, natomiast w 2024 roku 19 turnusów profilaktyczno-zdrowotnych dla funkcjonariuszy Służby Więziennej.

W odniesieniu do roku 2025, w związku z pracami nad Harmonogramem realizacji szkolenia i doskonalenia zawodowego Służby Więziennej w 2025 r., decyzją Dyrektora Generalnego Służby Więziennej z 10 grudnia 2024 roku ustalono terminy turnusów profilaktyczno-zdrowotnych w Służbie Więziennej przewidziane do realizacji w 2025 roku z poleceniem zmiany załącznika do zarządzenia Nr 82/24 Dyrektora Generalnego Służby Więziennej z dnia 31 października 2024 r. w sprawie określenia liczby oraz terminów

realizacji turnusów profilaktyczno-zdrowotnych w Służbie Więziennej, limitów miejsc, oraz podmiotów prowadzących turnusy w 2025 roku.

W związku z powyższym zostało przygotowane nowe Zarządzenie Nr 2/25 Dyrektora Generalnego Służby Więziennej z dnia 3 stycznia 2025 r. zmieniające zarządzenie w sprawie określenia liczby oraz terminów realizacji turnusów profilaktyczno-zdrowotnych w Służbie Więziennej, limitów miejsc, oraz podmiotów prowadzących turnusy w 2025 roku.

W poprzednim zarządzeniu Nr 82/24 Dyrektora Generalnego Służby Więziennej z dnia 31 października 2024 r. ustalono turnusy profilaktyczno-zdrowotne dla funkcjonariuszy Służby Więziennej w liczbie 18. Zarządzenie Nr 2/25 Dyrektora Generalnego Służby Więziennej z dnia 3 stycznia 2025 r. zmieniające powyższe zarządzenie, zmieniło tę liczbę na 10 turnusów.

Decyzja dotycząca zmniejszenia liczby turnusów profilaktyczno-zdrowotnych dla funkcjonariuszy Służby Więziennej w 2025 roku była podyktowana koniecznością zapewnienia bazy dydaktycznej dla nowo przyjmowanych funkcjonariuszy. Z uwagi na dużą fluktuację kadry w ostatnich latach aktualnie jednym z podstawowych problemów jest brak wystarczającej bazy szkoleniowej. Zmniejszenie liczby turnusów pozwoliło w sposób zrównoważony zabezpieczyć potrzeby szkoleniowe, jak i zdrowotne.

Należy podkreślić, że ograniczenie liczby turnusów w bieżącym roku w żaden sposób nie wpływa negatywnie na dostęp funkcjonariuszy do usług zdrowotnych realizowanych przez służbę medycyny pracy.

Ad 4-7

Kierując się dobrem funkcjonariuszy, w 2026 roku przewidziano do realizacji większą liczbę turnusów profilaktyczno-zdrowotnych w Służbie Więziennej, jednakże na obecnym etapie planowania, nie jest jeszcze znana ich liczba.

W celu zapewnienia funkcjonariuszom i pracownikom Służby Więziennej należytej opieki zdrowotnej fizycznej i psychicznej realizowane są zadania określone w:

1) ustawie z dnia 9 kwietnia 2010 r. o Służbie Więziennej (Dz. U z 2024 r. poz. 1869 ze zm.): zgodnie z art. 164c pkt 1 tej ustawy w przypadku uczestniczenia przez funkcjonariusza lub pracownika w zdarzeniu mogącym stanowić źródło silnego stresu w związku z wykonywaniem czynności służbowych przełożony, o którym mowa w art. 32, zapewnia temu funkcjonariuszowi lub pracownikowi, na jego wniosek lub za jego zgodą, pomoc psychologiczną udzielaną przez psychologów zatrudnionych w jednostkach organizacyjnych;

2) zarządzeniu Nr 8/2022 Dyrektora Generalnego Służby Więziennej z dnia 23 lutego 2022 r. w sprawie procedur postępowania po ekspozycji zawodowej na czynnik szkodliwy w Służbie Więziennej. Procedura dotycząca postępowania w przypadku wystąpienia zdarzeń, które mogą stanowić źródło silnego stresu określona została w § 2 pkt 4 wyżej wymienionego zarządzenia i obejmuje:

- **Interwencję obligatoryjną**, która z „urzędu” wymaga skierowania przez kierownika jednostki organizacyjnej Służby Więziennej uczestników zdarzenia do zakładu opieki zdrowotnej medycyny pracy Służby Więziennej;
- **Interwencję na wniosek kierownika jednostki organizacyjnej Służby Więziennej**, dotyczącą osób, które uczestniczyły lub były świadkiem zdarzenia stanowiącego źródło silnego stresu, mogącego wystąpić w związku z pełnieniem służby lub poza służbą, gdy w ich zachowaniu, funkcjonowaniu, postawie lub relacjach interpersonalnych zauważa się znaczące zmiany w odniesieniu do czasu poprzedzającego zdarzenie;
- **Interwencję z inicjatywy funkcjonariusza lub pracownika Służby Więziennej**, dotyczącą osób, które same zgłaszają potrzebę jej podjęcia, o ile były uczestnikiem innego zdarzenia, które wystąpiło w związku z pełnieniem służby lub poza służbą oraz stanowi znaczny odczuwalny dyskomfort, uniemożliwiający prawidłowe i bezpieczne wykonywanie powierzonych obowiązków, a z jakichś ważnych dla siebie powodów nie informuje przełożonego o potrzebie skierowania. Interwencja przeprowadzana przez zakłady opieki zdrowotnej medycyny pracy Służby Więziennej, ma na celu realizowanie obowiązków pracodawcy w zakresie dbałości o stan szeroko pojętego zdrowia funkcjonariuszy

i pracowników, ponieważ umożliwia identyfikowanie i utrwalanie korzystnych dla zdrowia sposobów reagowania w sytuacjach trudnych;

3) ustawie z dnia 9 kwietnia 2010 r. o Służbie Więziennej (Dz. U z 2024 r. poz. 1869 ze zm.): zgodnie z art. 116 tej ustawy możliwe jest skierowanie funkcjonariusza lub pracownika pełniącego służbę/zatrudnionego w zakładzie karnym lub areszcie śledczym, który odniósł rany, kontuzję lub doznał urazu psychicznego w związku z pełnieniem służby lub ze względu na schorzenie lub stan psychofizyczny pozostające w związku z pełnieniem służby, na bezpłatny turnus profilaktyczno-zdrowotny w Służbie Więziennej, zgodnie ze wskazaniami lekarza medycyny pracy.

Głównym celem turnusów jest ochrona i poprawa zdrowia oraz wzmocnienie kondycji psychofizycznej funkcjonariuszy, wykonujących złożone i stresogenne zadania, jak też potrzeba efektywniejszej realizacji zadań przy zwiększeniu świadomości z zakresu profilaktyki prozdrowotnej i popularyzacji kultury fizycznej.

Programy turnusów dostosowywane są na bieżąco do zaistniałych potrzeb, zdiagnozowanych w ramach badań okresowych i doraźnych. Są one na tyle elastyczne, aby dawały możliwość ukierunkowania zastosowania profilaktyki, na nowy zaistniały obszar, wymagający oddziaływania w tym zakresie.

W ramach realizacji turnusów przewidziano 4 profile, według których dostosowany jest program prowadzonych zajęć:

- dla osób z zaburzeniami metabolicznymi;
- dla osób z zaburzeniami w obrębie układu ruchu;
- dla osób z obciążeniami psychosomatycznymi związanymi z wykonywaniem zawodu;
- inne.

Aktualnie Centralny Zarząd Służby Więziennej, przy współpracy z przedstawicielami Ministerstwa Zdrowia, Instytutu Medycyny Pracy, Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, prowadzi zintensyfikowane prace mające na celu określenie kryteriów przydatności do Służby Więziennej kandydatów

i funkcjonariuszy w ujęciu merytorycznym i formalno-prawnym, sposobów jej weryfikacji, profilaktycznej opieki zdrowotnej nad funkcjonariuszami i pracownikami Służby Więziennej, szczegółowych zasad ochrony zdrowia przed wpływem niekorzystnych warunków związanych ze środowiskiem służby.

Jednym z celów Zespołu, który został powołany w ww. sprawie jest zajęcie się również „dobrostanem psychicznym” poprzez m.in. analizę czynników ryzyka: identyfikację ryzyka, zagrożenia wewnętrzne i zewnętrzne, ocenę ryzyka, kategoryzację ryzyk, planowanie działań zaradczych, monitorowanie i ewaluację.

Z wyrazami szacunku

Maria Ejchart
Podsekretarz Stanu

/podpisano elektronicznie/